

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СТАНОВЛЕННЯ

В другій половині ХХ сторіччя почали з'являтися багатогалузеві комплекси, які діяли за принципами спеціалізації та кооперації виробництва на світовому рівні. Ці об'єднання отримали назву транснаціональні і багатонаціональні корпорації і стали в теперішній час головною рушійною силою світогосподарських зв'язків. Вкладаючи капітал і створюючи численні філії за кордоном, ТНК формують розгалужену систему світового виробництва, що не визнає національних кордонів і об'єднану загальними організаційними, економічними і технологічними відносинами. За рахунок оптимального розміщення виробництва в різних країнах, з урахуванням їх порівняльних переваг (нарахування джерел сировини, кваліфікованої робочої сили, технічного рівня виробництва тощо) ТНК досягають більш високої економічної ефективності, знищуються кордони між національними ринками товарів, капіталів та робочої сили через формування прямих виробничо-технічних та економічних зв'язків між підприємствами в різних країнах, викликаючи ефект інтернаціоналізації економіки.

У сучасних умовах практично кожна країна світу втягнута у світовий ринок, поставлений на службу капіталу, й вже хоча б у зв'язку з цим піддається помітній внутрішній трансформації: і характер виробництва, і його обсяг, і пов'язані з ним відпрацьовані трудові навички, і спосіб життя значної частини населення, особливо міського, і духовні цінності, які століттями вважалися непорушними, в тому числі ставлення людини до суспільства, природи, світу в цілому, до життя.

Говорячи про різні моделі суспільства, які визначилися внаслідок особливостей національного, суспільного та історичного розвитку, то, незважаючи на їх різноманітність, вони мають спільний фундамент. Європейська (антична) модель суспільства склалася на основі ранньої модифікації східної, яка була в той віддалений час єдиною висхідною структурою для розвитку цивілізації і державності. Слід зазначити, що на сьогодні немає єдиної теорії, яка б урахувала всі внутрішні та зовнішні чинники формування інтеграційного об'єднання, а також не враховується чинник часу. Найбільш чітко сформульовані на сьогодні є дві школи західноєвропейської інтеграції - «реалістична» та «ідеалістична».

Реальна інтеграція втілюється через інтенсивність формування та поглиблення економічних зв'язків національних економічних систем на різних рівнях, а також через розширення політичних та суспільних контактів. скасування внутрішніх митних тарифів у Європі може привести до ефекту відкритості, який веде до економічного зростання і підвищення добробуту загалом. Створення митного союзу мало привести до низки економічних інтеграційних переваг. Модель міжурядового співробітництва передбачає поступове спільне злиття держав угрупування. Ця модель відноситься до «реалістичної» школи. Інші вчені вважали більш прийнятною модель ринкової інтеграції, яка була популярна на початку 80-х років ХХ ст., основним завданням якої є контроль за всіма сферами економічної діяльності, але при умові забезпечення конкурентоспроможності. Її прибічники припускали, що оптимальних економічних результатів можна досягти лише тоді, коли ринкові механізми починають функціонувати безперешкодно в межах угрупування, тобто без втручання держави [1].

Щодо сучасного ЄС, то на прикладі простежується «поступова інтеграція», держави-учасниці якого при вступі мають певні відмінності в економічному розвитку і змушені застосовувати певні заходи для покращення своєї економічної ситуації, що в майбутньому сприяє економічному вирівнюванню в усіх державах-членах інтеграційного угрупування. Під міжнародною економічною інтеграцією слід розуміти політико-економічний процес зближення та об'єднання держав з переплетінням їх економічних систем, з єдиною економічною політикою та наднаціональним політичним управлінням.

Список літератури

1. Приходько І. В. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції. *Економічний аналіз*. 2015. Том 19. №1. С. 96-97.